

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F

• Sserbske njedźelske lopjeno. •

Budyšin

22. februara 1925

Bauken

Čištoč a nakład Šmolerjez knihicziščeje a kniharnje sap. družst. s wobm. ruč. w Budyšinje.

Wužadźa loždu robotu a placzi na měřaz 15 stotych pjenježkow.

Čistomibi.

Lut. 18, 31—43.

W běhu tuteho tydženja fastupimy do póstneho čaža. Na nim steji jako heřko kłowo napižane, kotrež našch Šbóžnik w našim tekšće praji: „Slej, my džemy horje do Jerusalema!“ Něhdy jako 12 lětny hólz je wón s najwjeřelskeje wutrobu wyškaf: „Slej, my džemy horje do Jerusalema, do Božeho hwojateho města!“ Nětk praji wón s křutnej wutrobu k hwojim wučobnikam: „Slej, my džemy horje do Jerusalema.“ Wšchetož poškledni křóč nastupi wón tutón pucž; wón dže k hwojereži. Křóžbuřimy na to, so wón njepraji: ja du, ale: my džemy. W tym leži napominanje, so dyrbja wučobnizy jeho pschewodžecž. Wučobnizy su tuto napominanje sroshnili. Swj. Jan nam powjeda, so je Domasch, jako póšna, so ho tón šenjes njeda wot strachapóšneho pucža wotdžeržecž, jim pschiwolał: „Čžehimy tež hwo, so bychmy s nim wumrjeli.“ Tež nam pschiwola tón šenjes dženk: „Slej, džemy horje do Jerusalema“ a napomina naž, so bychmy jeho na tutym pucžu pschewodžili. Šchto wotmoltwimy jemu? Křóždy prawy křchescžijan jo wě. Njeh tež wjele tyžaz, křóž křchescžijenjo rěkažu, w našim čažu se žanej myžlu na to njespominaju, šchto ma póštny čaž na hwo, haj ani na to, so je póštny čaž, my chzemny s Domaschom ho hjes hwo napominacž: „S Jesužom nam dajče čahnyč, chzemny hwojeho Šbóžnika w duchu pschewodžicž do Jerusalema na pucžach jeho hórleho čžerpjenja a wumrjecz, chzemny na njeho hladacž, kiž bē wužmēšchenty a hanjenty a saplutowany, křjudowany a morjenty naž dla a sa naž; chzemny prawje wopomnicž, kał droho hwo wukupjeni, kałke straschenty hwo jemu nacžinili s našimi hřečami a kałtu próžu hwo jemu nako-

žili s našimi křóžčemi. Haj, nakožmy póštny čaž kaž našch duchowny wótz Marcžin Luther, kotrehož hwojertny dženi bēšche jańdženu hwojedu, kiž je ras prajił: to je moje posčjenje w póštnym čažu, so čžitam, šchtož su seženikojo wo čžerpjenju našeho Šbóžnika napižali. A njeskomdžmy póštny Bože hwožby, w kotrychž ho nam njewurjekniwa lubosč Božeho jehnjecz, kiž hwojta hřeči njeh, psched woczi staji. Boža hnada ho nam w póštnym čažu wofebje bohacžy posčicž. Wukupimy ju! Šladajimy ho, so njebychmy ju podarmo brali. Njeh je nětk našhe heřko: „Slej, my džemy horje do Jerusalema.“

Alle niž jenož w póštnym čažu dyrbi to našhe heřko byč, ale w našim žylym žiwjenju. Njeh žane lēpsche heřko sa žiwjenje křchescžijana hacž te: Slej my džemy horje do Jerusalema. Wot Jesuža hameho chzemny dženk: nawuknyč, kał mamy tutón pucž hieč:

1. W posčluchnosčzi pschecžitwo Bohu.
2. W lubosčzi pschecžitwo bližšchemu.

Njeh je heřko našeho žiwjenja: „Slej, my džemy horje do Jerusalema.“ Křóžde kłowo tuteho heřka praji nam něšchto wazneho. „Slej,“ to rěka: wopomń, křóžbuř na to, njesapomń ženje! „My džemy.“ Našhe žiwjenje je pucžowanje a my hwo podružnizy. My nimamy tu žane wobstajne město. Něhdy hwo wotroštkli w starschiskim domje, potom hwo do hwojta wustupili; hwo tu a tam wuknyli a džělali; nětk mamy hwoj dom, do kotrehož ho pschezo sažo wrocžimy. Alle w nim njewostanjemy. Šodžina pschindže, wo kotrež budža naž s našeho domu njesč a do posčledneho wotpočžinka, do rowa křowacž. „My džemy.“ „My.“ Žich wjele pschewodža naž: starschi, bratřja, hwo, muž, žona,

Tam je naš wotyknienny kónz, niz w Jerusaleme w klubjennym kraju — tam drje žadny wot naš ženje njeprschindže — ale w Jerusaleme, tym měšče wyšofim, w njebjekach, hdžež je naš Šbóžnik přjedy naš schof. „S o r j e.“ Tuto Jerusalema leži mohf-rjez na wyšofej horje; pucž tam je wobczěžny; wón wjedže nimo hłubinow, na nim leža wulke kamjenje, starošče, nusa, fchiž frudoby, thorošče a bološče, spytowanja a hrěchi; wón je nahly a ty dyrbiš wšitke swoje mozy napinacz, chzeš-li k swojemu wotykniennemu kónzej dóncž, haj, ty jo jenož potom budžeš, hdž masch Jesufa sa pschewodzerja a kaž wón swoj pucž thodžich w pošluchnosći pschecziwo Bohu.

Jesuf je swoj pošledni pucž do Jerusalema nastupil. Psches 3 lěta je wón so wšitkimi swojimi mozami prózował, swoj lud žebi dohycž. Ale džen wote dnja dyrbi wón pschezo jažnišcho pónacz, so wšitko jeho žwěrne prózowanje podarmo wostanje. Pschezo bóle stwjerdnjachu ludžo swoje wutroby pschecziwo njemu, pschezo wjetšche bu hidjenje farisejskich a pižmatwuczenych. Tuž njemóže wón žebi potajicž, sčto w Jerusaleme na njeho čaka. Š jažnymi słowami šjewi wón swojim wucžobnikam: „w Jerusaleme budže čłowški žyn podaty do rukow pohanow.“ Židži mějachu pohanow sa njeczistych a sazpečwachu jich. Žadny prawy Žid nještupi do domu póhana a njerčžesche s nim słowčžo. A nětk dyrbi so Jesuf w Jerusaleme do rukow pohanow podacz! „A wón budže wužmėšcheny a hanjeny a sapluwany.“ Nicžo nješrani wutrobu bóle hacž to, to boli bóle hacž čělne bološče, te sacžuje čěto, ale hanjenje a wužmėšchenje a sapluwanje sacžuje dušcha. „A woni budža jeho křudowacz.“ Křud je jedyn najžaloštnišchich gratow, kotryž je čłowška kurowosč wunanačaka; wón wobšteji s rjemješchow, kotrež maja pschi kónzach wótre želesne kulki a te wutorhachu nješbožownemu, kiž bu bity, žyle křuchi mjaža s žiweho čěla. „A budža jeho moricž,“ na fchižu, na drjetwe poklecža. Jesuf wě s žylej wěštosčju, so so to wšcho s nim w Jerusaleme stacz budže. Ale kak móže wón tam hicž a so do tajkich martrow, do tajkeje žmjerče podacz? Dofelž dyrbi so wšitko dokonjecž, sčtož pižane je psches profetow wot čłowškeho žyna, dofelž je to Boža wola. A Božu wolu chze wón čžinicž a hdž dyrbi byčž, čžerpicž; Boža žwjata wola je jemu najwšchšchi sakon; jej chze wón pošluchny byčž hacž do žmjerče.

A tak dyrbi tež pola naš byčž. W pošluchnosći pschecziwo Bohu thodžimy swoj pucž horje do Jerusalema w njebjekach w dobrých a slych dnjach, w šbožu a w nješbožu, we wječelu a we frudobje. Wny mamy w žebi tež wolu, kotraž pak Božej woli husto napschecziwo šteji. Husto padnje nam jara čžěto, so do Božej wole podacz, wožebje, hdž ju nješrošymimy, hdž Šbóžnik naš žyle hinač wjedže hacž my jo chžemy a žebi pschejimy. Šsnano wjedže so tebi, luby čžitarjo, w tutych dnjach tak. Š daj žebi prajicž: budž pošluchny twojemu Bohu, kaž Jesuf bėšche, podaj so Bohu, čžerp jeho wolu; spusčžej so na to, so je Boža wola stajnje dobra, hnadna wola. Tež Jesuf je so s tym trošchtowal a pošlynil, so budže na tčecži džen sažo stanycž. Šbóžnik wjedže swojich psches hłubiny do wyškofosče, psches nóz k žwětlu, psches frudobu k wječelu. A ty žy žebi njemėšty, sčto čžinicž masch. Šlób w tebi praji: to je twoja pschizluchnosč, ale drubi šlób tebe warnuje: to njeczín, ty smėješ s teho jenož haru a mjeršanje. Pruhuj so křutnje, kotra je Boža wola, a hdž žy ju pónač, potom so njekomdž, njehladaj k prawizy ani k lėwizy, njepošluchaj na nikoho ale čžin ju. Boža wola dyrbi tebi najwšchšchi sakon byčž, Božu wolu dopjelnicž, je nam žwjata pschizluchnosč. W pošluchnosći pschecziwo Bohu čžehimy swoju drohu a

2) w lubosčzi pschecziwo bližšchemu. Jesuf pschindže na swojim pucžu do Jerusalema do města Jericho. Křutne myšle hnuja jeho wutrobu; po tym, so je wón swojim wucžobnikam šjewil,

sčto so w Jerusaleme stacz budže, njeje wón žane słowo s nimi rěčžal. Dha žedži pschi drošy šlepš, kiž prošesche. Šajki nješbožowny čłowjek. A jako wobohi šhoni, so Jesuf nimo dže, wofa wón: „Jesuf, ty žyno Dawitowy, žmil so nade mnu!“ A Jesuf? Dže wón, do křutnych myšlow ponurjeny, njehladajo na njeho nimo? Wnyšli wón pschi žebi: nětk mam žam se žobu dosčž čžinicž, nětk njemóžu tebi pomhacz? Ně, wón wostanje štejo a šasa, wobohého šlepeho k žebi pschewjesčž. Pschecželnimje prascha so jeho: „Sčto chzeš, so bych tebi čžinil?“ A jako tón s trošchtym dopwřenjom to najššesche, sčtož móže so jemu na šemškich wězach dostacz, žebi wuprošcha, praji Jesuf k njemu: „Budž sažo widžazy! Twoja wěra je čže wuštrowika.“ A hnydom widžesche wón sažo. Šajka je to bolosčž. Jesuf dže do najžaloštniškeho čžerpjenja, do najššerškeje žmjerče, a tola ma wón wotworenjej woczi a žmilnu wutrobu sa nješbožowneho šlepeho prošerja. Šaměšče wón je lubowal hacž do žmjerče.

To je, sčtož žebi Šbóžnik tež wot naš žada: lubosčž; lubosčž, kotruž žwój. Pawol w episteli dženžniškeje njedžele 1. Kor. 13 tak wyšoko šhwali, wo kotrež wón praji, so nicžo, tež to najššeršnišche, bjes njeje nicžo psched Bohom njeplaczi; kotruž wón wopishe, so je ščerpna a dobročživa, so njeje šawizna a šamopaschna, so to swoje njepyta a so njeda rošhėwacz, so wšcho nježe, wšcho wěri, wšcheho so nadžija, wšcho pschecžerpi, so wona nihdy njewupanje. Nadžija namaka dopjeljenje, wěra pschewobroczi so do widžanja, ale lubosčž wostanje. Ššebicžiwosčž, kotraž to swoje pyta, je čłowška, ale lubosčž je bójška. Š prózujmy so, lubosčž wopofasacz, kaž wjele móžemy. Škladnosčje k temu ma kóždy dosčž, runje w našchim čžazy, hdžež je šwončowna a šmutsčowna nusa w našchim ludu tak wulka. W lubosčzi pschecziwo bližšchemu čžehimy swoj pucž horje do Jerusalema! Ale sčto to šamóže? Šascha móž k temu je pschi najššeršchich přjódšwšaczach tak šłaba, so kóždy wot naš na pucžu ležo wostanje, so žadny jenicžki k swojemu wotykniennemu kónzej njedonđže. Ale Bohu budž džak, my nježimy na swoju móž pošajani. Jesuf praji: my džemy horje do Jerusalema. Wón chze s nami hicž a nam móž dacž k pošluchnosčzi a lubosčzi. Šročimy jenož jeho kaž tamny šlepš: „Jesuf, ty žyno Dawitowy, žmil so nade mnu“ a potom džimy kaž tamny sa nim, dha wón naš wěšče dowjedže do Jerusalema w njebjekach. Šamjen. Š. M. w Š.

Modlitwa a džeczi.

W lěče 1908 pišche w swojej wobščěrnej knižy wo wušublanju džeczi jedn pedagoga, t. r. muž šhule: W šajtim duchu w jenej šhuli rošwucžuja, to špónajesch wožebje na tym, k a k š o t a m m o d l a. — Š tym chžyšche wuprajicž, so tam, hdžež so jenož modla, dofelž to tak šwucžene waschnjo, duch Jesufowy tola hišče njeje wopravdže duch šhule. Šhdž pak wucžer a tež džeczi tak žyle s wutrobu a dušchu so modla, tam wěšch, so je to oopravdže ššesčžijanska šhula. —

To wojowanje wo wocžhnjenje psches modlitwu a k modlitwe njewojuje so jenož w němškim kraju, ně, wojuje so po žylej šemi. Wšchudžom džela so duchojo s tym, hacž daja modlitwoje pschi wušublanju džeczi žobuštkowacz abo hacž niz.

Š jeneje katolškeje šhule w Šchwizy powjeda so tole:

Šhulski inspektor pschindže do šhule. Džeczi štrowja, kaž žy šwucžene: „Budž šhwaleny Jesuf Šhryšt!“ Njewotmolwiošchi, šažo štrowjo: „Šacz do wěčnosče! Šamjen“ rošwuczi, — abe špyta rošwucžicž — džeczi wo tym, so tutón poštrow šastaršti. „Šochžu jón wjazh šlyšhecž! Šomyšleže žebi tola, džeczi: Šón, kotrehož štrowicže, mohł tola na pschiklad Žid byčž a so šranjeny čžucž, hdž jeho tak štrowicže! Abo tež Šurka abo póhan!

Na njedzelu Eštomibi

— jako burje do swj. póstneho czaŕa — je zyrfej sa napišmo stajka kłowa se sez. Lut. 18, 31—43:

Wón (Jesuf) wsa l bebi kwojich dwanacze a dżesche l nim: Glej, my dżemy horje do Serusalema! ic. A kšesćenjo, tež powolani wučobnizy Jesufowi, pschewodžeju kwojeho Anjesa, mištra a Ešbónifa w duchu swólnje a s wutrobnym dżatom kóbu psches póstny czaŕ czerpienja l jutrownemu dobyczu.*) Pola kóždeho a wschitlich rěta: „Džepaz krócz budž postrowjeny, kiž by mje tež lubo měł!“ atd. A podobne strowjenje je (s němczyn tu sekerbsčeny) scžehowazy krlusč:**)

Glóŕ: Woža cžwila, ščo mohł sabyc tebe!?)

Sene pschede wschém ja pscheju bebi
sabe, posdže wužiwać;
šbóznje puczuje šo w dole kšlšow tebi,
hdž ma jene pschi naš stacž:
Senal na jenocho muža hladacž,
kiž mohł w štyštanju je krowawnem tradacž
padnywšchi na woblicžo,
podwoliwšchi Wótzei šo!

Wěcinje měcz psched woczomaj čžu jeho,
jako cžiche jehnjatko,
kiž nješt tam je winu kšwěta wscheho
podawšchi do kšmjerče šo.

Kat šo bēdžesche wo duschu moju
lacžny, šo ju dobył by ša kwoju,
a tež na mnje hladasche
prajo: „Dofonjane je!“ —

Šaj, mój Jesu, ženje wina moja
a ty nještup s pomjatk! —
Scžerpnošč pŕtała wschał mje je twoja,
hdž bē we mni hiščeže cžma;
pŕtał dawno bēšche wozu kwoju,
prijedy dnžli šesna kšwěru twoju;
šy ju droho wukupil,
s kwoju mje kwojej šaplacžik.

Ša šym twóji, — rjekł l tomu hamjek kwoje
ty, mój Jesu lubošny!
Saczšicž do wutrobu mjeno twoje
kłódke mi najhorzišcho!
Wschitko wufonjecž a cžerpicž kóbu,
žiwu tudu byč a wumrjecž s tobu,
— naju kšód a kšub budž to,
hacž je wscho šo škóncžilo!

*) A tomu čže pał tež wabicz a naležnje namokwjecž: „Stawisna cžerpjenja a pschetrakŕnjenja našeho Anjesa a Ešbónifa Jesom kšryška po swj. 4 rčenjach. Šharmonijowana rosprawa me 35 špewach.

Bušna knižka (7 listnow = 112 stronow) — wote mnje šestajana a wudata — je hišče dostacž w Šsmolerjez kerbsčej kšihatni w Budyščinje a posicža šo po potuŕichenej placžisne ša 30 pl. — Tuž Šerbja bratšja a šotry w kšryšku, wšmicze a cžitacžel! A doštan šam šo — s wojeje mitosče — duchowne natwarjenje a bošate žohnowanie! —

Šarat emr. M. Urban.

**) Špewat je Albert Knapp, † 1864; — škerb. M. U

Šotajkim, špomjatkujče bebi: Ša nočžu postrow wjazž kšyščecž!“ —

Škulski inspektor pschindže šašo. Džecži bēchu jeho napominanje šabyle a strowjachu šašo: „Budž kšwaleny Jesuf kšryšt!“ „Ale, džecži! Šsym wam tola prajil,“ šapocža hnydom škulski inspektor, „šo nješmjecže wjazž taš strowicž! Šsym wam tež prajil, cžehodla niz! Cžehodla mjenujžy niz? Ty, praj mi to ras!“ — „Dofelž je knjes škulski inspektor Žid!“ — „Ně, niz wschał! Ša tola Žid nješšym! Ty, šawole, ty šy mi mudra kšłowčža, praj mi ty to ras!“ — „Dofelž je knjes škulski inspektor Turka!“ — „Ale, to ja tola nješšym prajil! Ně, tuž ty maša, tamle, praj mi ty, cžehodla nješmjecže wjazž s tutym šastarškim postrowom strowicž!“ — „Dofelž je knjes škulski inspektor póhan!“ —

To došta šo knjesej škulštemu inspektorej bjes jeho wole po-

wučjenje! Njeje jenož w našim ludu to hibanje, kotrež čže to j e n e m j e n o wotštronicz, ně, tež w druhich ludach! My pał nočžemy bebi w našich džecžoch woczahnyč ani Turkow, ani Židow, ani póhanow, ale kšesčćijanske džecži, a tehodla trjebamy modlitwu! — —

Tole cžitachmy w „Evangelišch-Lutherišches Volksblatt für Stadt u. Land,“ cžitko 24 ša 15. dezembra 1924. Tuto kópieno je tež w našich wošadach rosšchěrjene, a to je derje taš. Njecž šo jemu bóle a bóle pschidželi jene nowe: „Die Christlich Schule, Christliche Eltern-, Schul- und Erziehungszeitung“. Tutu nowinu wudawa Šrajny šwajš towarštwow kšesčćijanskich staršich Šakškeje, a wschudžom tam drje je maja a šnaja, hdžez šu tajke towarštwu šakožene.

Zyrfej a štat.

— Rušowske nowiny bolschewikow wopišuja, kaš je cžerwjeno wójško bolschewikow hodny kwojecžilo. Šswjate dny šu ša to wužili, šo šu s mozu pschecžitwo nabožinje a wěrje šchězowali a džekali. W šafarnach bēchu Woži narod hanjaze wobrašy pschicžinili. Šowjetnowiny šapišuja šwješelene, šo towarštwu bohaprējerjow „Wjesbóžny“, kotrež je psches žytu Šowjetrušowsku rosšchěrjene, hodny wjele šobustawow pschidobu. — Šotajkim šu tam na doštrym pucžu do šahuby!

— Šalētni pošutny džēn bóršy kwojecžimy. Še pschezo hišče cže njewěštosč w tym, kaš to se šchulu — džecžimi a wučerjemi — na tutym dnju. W šejmje je tehodla namjet šajeny, šo by šo tuta naležnosč rosšakŕniša a šo w njej wěšte pošajiko. A to šo nadžijomnje bóršy štanje.

— Š p r a w n o š c ž. Šolizajški hamt w Šarlinje doštawa wob džēn 300—500 pschisjemenjow, šo je šo to a tamne šhubiko. Šot šprawnych ludži bywa tam wob džēn 30—50 namašanych wězow wotedathch. To šu žyle 10%! Wbo, hdž na to džiwajš, šo je s tych wězow, kotrež buch u jako kradnjene pschisjemenje, to a tamne kradnjene a niz šhubjene, šu to 15%. Šotajkim 15% šprawnosče to! To je něščto poražaze! A to njebywa s tym lēpje, šo bebi l troščtej prajišch, šo to w druhich podobnje wullich městach tež hinaš njej, ně, šferje hórje! Šotajkim, taš daloko — čžych prajicž, taš hlubošo šmy pschisšli, ně, šalēšli! Ščo čže wumēricž a wuprajicž tu próžu a to džēlo, kotrež je nušne, prjedy hacž to s tuteje hlubiny šašo na wyšoke pschindžemy!

Wschelle s blisša a š daloka.

— Dženka, njedzelu Eštomibi, šbēra šo w zyrkwjach ša kšesčćijanske wufublanje mlodžiny. To je šobu to najnušnišche džēlo a šobu tón najnadobnišchi nadawł, kotryž zyrfej wošebje nětkle ma a s njej kóždy, kotryž je štaw zyrkwje. Šohužel je jich pschezo hiščeže došč, kotšiz to njepošnatwaju, a njepšhidawaju, ničžo ša to njecžinja abo tola jenož malo. Wono njeje wjazž taš, kaš šnadž to něhdny je bylo, — šo přēdowanje a nyšchor w zyrkwi, nabožna hodžina w šchuli a lēto pacžerškeje wučžy došaha, džecži a mlodžinu ša našch cžaš a jeho wojowanja wuhotowacž, došotowacž. A l temu: s městnami džecži a mlodžina ani tole wscho nima, abo njemóže a nješmē tole wscho wužiwać. Wjele noweho džēla a wjele štareho džēla je nušne ša mlodžinu, kotraž wukhadža s doštrych kšesčćijanskich domow, s domow w kotrychž liwke a malo-wěrjaze a dwēlowaze kšesčćijanštwu, s domow, hdžez žane kšesčćijanštwu a s domow, hdžez njepšchecželštwu pschecžitwo kšesčćijanštwu! To je mlodžina našeho kraja a to našch pschichod, pschichod našeho luda, našcheje zyrkwje. To šo kšuscha, wschē možy šapinacž, šo by šo tuta mlodžina kšesčćijanšy wufublaša, wuhotowala. A l temu je tež twoja pomož trēbna!

§ **Rychwalda.** Se žiwjenja nascheje wořady njedk je tu se šarđženeho lěta 1924 tole šdželene: Narodźiko je šo 27 dźečzi, a to 15 hólčkow a 12 hólčkow; to je jich 10 njenje hacž lěto prjedy; šwój kščežeński šlub je wobnowiło 26 dźečzi, — 11 hólzow, 15 hólzow — lěto prjedy bě jich 9 wjazy; wěrowanjow bě jich 7, lěto prjedy 9 wjazy; semrěšo je jich 14, lěto prjedy runje telko; Bože wotkasanje wužichu jich 1074 špowednych, — 492 mužškich a 582 žónškich, to šu 34 wjazy hacž lěto prjedy; mješ tutymi bě jich 410 němškich muži — 57 wjazy —, 457 němškich žónškich — 22 wjazy, 82 šerbškich mužškich — 2 njenje — a 125 šerbškich žónškich — 43 njenje hacž lěto prjedy; 8 šhornych došta Bože wotkasanje domach.

— **W Němskej** studuje jich 7474 žónškich na universitach; 57 š nich studuje bohošlowstwo.

— **Nowy šafon w šuaheli-rěči** bě krotko do šwojeje šmjercze Barliński šuperintendent mišionstwa Šlamroth šhotowik. To je dobry pscheložk do rěcže tutych Šsuaheli-ludži, kotraž je we wulkim dźele Afriki wobšhodna rěč (Verkehrssprache). Š tutej rěcžu je paš šebi tež runje w Afrizy Šislam — wěra mohamedanow — pucž pytaš a tež namataš. Tehodla pschitwjesu nětk němšzy šo wrócžazy mišionarojo tutón šuaheli-šafon šobu do Rańšcheje Afriki jako dar kšchesežijanow Němskeje, šo by to był dobra brón pschecžiwu islamej. Barlińske mišionstwo šo nadžija, šo cžijchčž tuteho Noweho šafonja bórny dokónčzi š pomozu wošebi-

teje šberki, kotraž měša 5000 hriwnow wunjesčž a kotraž šo njenje „Šlamroth-Nyenfeld-Spende“. ŠWürttembergške bibliške towarštwu je šame š tomu hižo 1000 hr. dariko. Bože šlowo, w tutej rěcži po tutym pucžu a w nasšpomnjenych krajinach roššchěrjene, budže wěšcže dobra a dobyčžerška broń ša kšchesežijanstwo a pschecžiwu Šislamej. — Ššchirunash-li to, šchtož tu š Barlińa pišane a tole, špójnajesch, kaš šo kšchesežijanstwo a Šislam šetkujetej a jene pschecžiwu druhemu wojutetej. Šaměštnjenje Šislama w Barlińe je wulka wójna špěchowaša, ta šama, kotraž je wošebje w Afrizy kšchesežijanstwu a jeho mišionistwu jara šadžewaša. Šnicžicž jo paš njenje mohla. Ně, mišionstwo š nowa pušstupuje a budže dale poštopowacž pschi wšchěm špjecžowanju ludži a ludow a Šnješowa žyrkej dobywa na šem. Runje ša Šislam šu šcžěhwki wulkeje wójny tež jara trašchaze; š poštorcženjom šultanow a šalifow je šo do muhamedanškich ludow njenje, njejednota a roššchepjenje pschinjekšo; kaške šcžěhwki to wšcho šmėje, hišchcže w tu šhwilu njepšchewidžijch.

Vištwanje.

R. w B. ša Šub.

L. w B. ša pošutny džeń (8. 3.).

S. w M. ša Ščuli.

Šamotwity redaktor: šaraš **W r g a c ž** w **Rošacžizach.**

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjenje a wjetše dźeći křescanskich staršich.

Podawa **Arnošt Šerbomil.**

Jezusowa zmužitós.

Sće-li hody šlyšale, lube dźeći, zo je Knjez Jezus byl zmužity? Štajnje so nam powjeda, kak je knjez Jezus byl éichi, pošlušny, doniž běše hólč, z nikim so njewadžeše a njebiješe a hdyž běše wotrostl, je jenož předowaš, pomhaš, ludži rozwučowaš. Wón je wjele wot ludži éerpaš, pišswodžachu so na njeho, na kónce jeho zajachu, sudžachu, potom zasudžichu, pódlu bijachu a potom křižowachu. A nihdže njecitamy, zo by so někak hrubje wobaraš a storkaš ze swojimi přečiwnikami. W zahrodže Getsemane hižo njemóžachu jeho wučomnicy na to hladač, kak so pošlušnje šdawa wjazač, a jedyn z nich wučéže mječ, zo by sam Knjeza Jezusa škitowaš. Ale Knjez Jezus njemėješe na tom škitowanju žaneho wjesela, nawopak, wón naswari teho wučobnika a to jara kruče. Běše Knjez Jezus woprawdže zmužity? Je zeyla móžno, zo by éichi ponižny čłowjek, kajkiž ma byč kóždy křescan, byl zmužity?

1. Powěm Wam, zo je tež tón éichi Jezus byl zmužity. Hdyž běše wukřčeny wot Jana křčenika a widžeše, zo hižo so nima wrócič do Nazareta jako čěsla, ale zo ma předowač ludžom, kaš šebi to přeje jeho njebjeski Wótc, woteńdže Knjez Jezus na pušcinu do horow. Chcyše byč sam, zo by wšitko rozpominaš, štož budža ludžo wot njeho poštrebowac a štož ma jim poškičič. Tam přińdže k njemu w éichej khwili špytowaš a namošwješe jeho : „Ty móžeš šebi jara lohko šcinič. Pohladaš, kelko je tu kamjenjow. Přeměń te kamjenje do samych khlěbow, zo by šebi kóždy mohł nabrac po swojej woli a njetrjebaš so tak prócowač, doniž šebi šwój wšedny khlěb zasluži. Hdyž zmēja ludžo doš jědže, budža špokojni.“ A Knjez Jezus pak derje wědžeše, zo to njedosaha, zo bychu ludžo měli doš k jědži, ale zo bychu so pošlepšili. — Tuž Knjez Jezus špytowaš njepo-

šluchaše, dokelž chcyše dokonječ to, k čemuž běše jeho Bóh pošlaš.

Njeje tež k Wam hižo přišoš špytowaš z radu, zo šebi njebyšče dale telko prócy, ale šebi woložile? Hdyž so čwiluječe ze šulskim ličenjom: njewiluj so z tym, wšako móžeš šebi to wotpisač! Abo: njewukú tu basničku tak dokladnje, my éi hižo dopomhamy! Byšče wy zamohle jeho wotpokazač? To njeje lohko, njepošluhač na tajkeho špytowašja a jeho wotpokazač. K temu je trjeba zmužitós.

2. Ale špytowaš so njeda wotbyč. Dowjedže Knjeza Jezusa na třechu templa. Běše kruta a runa, a da so po nej khodžič. Štupištaj k samej kromje. Delkach bě pošno ludži. A špytowaš namošwješe: „Škoč dele, wšako Bóh Knjez tebe wobarnuje, zo so šebi nič njebystašo. A hdyž budža tebe ludžo widječ, budža šebi hnydom wěrič.“ — Knjez Jezus wědžeše, kak ludžo hladaš, hdyž Bóh někoho džiwanja hódnje wobarnuje. Kak dołho bychu we tom powědali a so Jezusej džiwali. — Ale tola je so na špytowašja wobročiš jara kruče: „Njebudu špytowač Boha lubeho Knjeza.“ Powěm wam wěrnú stawizničku wo Pétru a Janu. Hraještaj šebi w zahrodže a zaběžeštaj so hač k mlynskej rěcy, kotraž běžeše zady zahrody. Přez rěčku ležeše čénka deska. To běše něšto za Pétruwu zwašliwós. „Špytajmoš přez nju přeběhnyč“ — radžeše Pétr — a hižo běše po descy na drugej stronje, jeno so začumpa a zapleškota na wodže. Pétr zawoša na Jana, zo by to tež špytaš. Ale tón šebi přemysłowaše. Pétr pak jemu wošaše: špytaj to tež, „wšako ée Bóh Knjez zwobarnuje.“ A Jan to špyta — a radži so jemu to. Hdyž to potom doma powědaše, džiwaše so nan a prašeše so jeho: běše to rozumne? Jan dyrbješe přiđac, zo w jeju poščinanju wjele rozuma njeběše. A nan přistaji: tak widžiš, Bóh Knjez je nam rozum daš, zo njebychmy nič njemudreho éinili. A što myšliš, zo tón éini, štož na rozum njedžiwa, njepšpytuje tón Boha? — Njeby Jan byl wjetši rjek, hdy by Pétra njepošluhaš?